

**ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΣΥΝΤΟΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΙΣΤΟΡΙΑ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ**

Γενικές παρατηρήσεις:

- ♦ Οι ερωτήσεις που ακολουθούν, εξαντλούν το σύνολο των ερωτήσεων που αφορούν το 2^ο ΘΕΜΑ της ΟΜΑΔΑΣ Α΄ και αντιστοιχούν σε 25 ΜΟΝΑΔΕΣ.
- ♦ Η οργάνωσή τους ακολουθεί την οργάνωση του σχολικού βιβλίου, για να διευκολυνθεί η μελέτη των μαθητών.
- ♦ Κάθε ερώτηση ακολουθείται α) από έναν αριθμό σε παρένθεση, ο οποίος δηλώνει πόσες φορές εμφανίζεται η συγκεκριμένη ερώτηση στην τράπεζα θεμάτων β) από παραπομπή μέσα σε αγκύλες στις σελίδες του σχολικού βιβλίου όπου βρίσκεται η απάντηση.

Α Ι Γ Υ Π Τ Ο Σ

1. Πώς καλύπτονταν οι ανάγκες της διοίκησης στην αρχαία Αίγυπτο; (5) [σελ.22: «Η παροχή υπηρεσιών....καλύτερη οργάνωση και λειτουργία του κράτους»]
2. Ποια ήταν η κοινωνική διάρθρωση στην αρχαία Αίγυπτο; (6) [σελ. 22-23: παράγραφος «Η κοινωνία»]
3. Να εξηγήσετε γιατί η πολιτική οργάνωση του Αιγυπτιακού κράτους χαρακτηρίζεται θεοκρατική. (6) [σελ.23: παράγραφος «Η πολιτική οργάνωση»]
4. Ποιες αντιλήψεις είχαν οι αρχαίοι Αιγύπτιοι για τους θεούς και ποιες για τον θάνατο; (6) [σελ.27 – 28 : παράγραφος «Η θρησκεία»]
5. Ποιες αντιλήψεις είχαν οι αρχαίοι Αιγύπτιοι για τον θάνατο και σε ποιες επιστημονικές γνώσεις τούς οδήγησαν οι αντιλήψεις αυτές; (5) [σελ.27: «Ο κοπιώδης τρόπος ζωής.....συστηματική τυμβωρυχία ήδη στην αρχαιότητα» και σελ 29: «Η ταρίχευση των νεκρών.....στον ελληνικό κόσμο»]
6. Γιατί αναπτύχθηκε η αστρονομία και η γεωμετρία στην αρχαία Αίγυπτο; (5) [σελ. 29 : «Η παρακολούθηση των πλημμυρών του Νείλου.....από την κατασκευή πυραμίδων»]
7. Πώς προβαλλόταν η δύναμη του φαραώ μέσω των έργων της αιγυπτιακής τέχνης; Να αναφέρετε χαρακτηριστικά έργα. (6) [σελ.29: «Η αρχιτεκτονική.....πτυχές της καθημερινής ζωής»]
8. Πώς αποκρυπτογραφήθηκαν τα ιερογλυφικά και ποιες πληροφορίες μάς προσέφερε η αποκρυπτογράφησή τους; (4) [σελ.28: παράγραφος «Η γραφή»]

Μ Υ Κ Η Ν Α Ϊ Κ Ο Σ Π Ο Λ Ι Τ Ι Σ Μ Ο Σ

1. Ποια είναι η συμβολή των ομηρικών επών και των αρχαιολογικών ερευνών στη μελέτη του μυκηναϊκού πολιτισμού; (7) [σελ.66 : «Τις πρώτες πληροφορίες.....από ειδικευμένους γραφείς στα μυκηναϊκά ανάκτορα»]
2. Πώς τεκμηριώνεται επιστημονικά η ελληνικότητα του μυκηναϊκού πολιτισμού; (5) [σελ.66-67: «Οι διηγήσεις του (= του Ομήρου) απέκτησαν ιστορική υπόσταση.....J.Chadwick (1952)» και «Το

σπουδαιότερο όμως.....από εκείνη των ομηρικών επών» και «Έχουν διαβαστεί, επίσης.....από τα έπη»]

3. Ποια ήταν η σημασία της αποκρυπτογράφησης της γραμμικής Β' γραφής; (5) [σελ.66-67: «Αποκορύφωμα.....δε μας έχουν δώσει συνεχές κείμενο»]
4. Ποια ήταν η οικονομική οργάνωση του μυκηναϊκού κόσμου; (6) [σελ.67-68 : «Την κλειστή αγροτική οικονομία των οικισμών της μέσης εποχής του χαλκού.....οι έμποροι και οйнаυτικοί»]
5. Ποια ήταν η κοινωνική οργάνωση του μυκηναϊκού κόσμου;(6) [σελ.68-69 : «Στην κοινωνική ιεραρχία ιδιαίτερη θέση.....και τους απλούς πολίτες»]
6. Ποια άποψη έχει διατυπωθεί για την πολιτική οργάνωση του μυκηναϊκού κόσμου και ποιος ήταν ο ανώτατος άρχοντας με βάση τις πληροφορίες της γραμμικής Β' γραφής; (4) [σελ.69: «Τα κοινά χαρακτηριστικά.....πήγαζε κάθε εξουσία»]
7. Ποιες σχέσεις ανέπτυξαν οι Μυκηναίοι με τους Φοίνικες και ποιες με τους Χετταίους;(2) [σελ.70 : «Τον 13^ο αι. π.Χ. αποίκισαν συστηματικά.....για τις επιδρομές των Αχιγιάβα στη χώρα του»]
8. Ποια ήταν η σχέση των Μυκηναίων με την Τρωική εκστρατεία;(5) [σελ.70-71 : «Οι βλέψεις τους στράφηκαν και στα βόρεια.....στο δρόμο της επιστροφής για τις πατρίδες τους»]
9. Ποια ήταν η σχέση των λαών της θάλασσας με την παρακμή των Μυκηναίων;(4) [σελ. 71 :«Από τις αρχές όμως του 12^{ου} αι. π.Χ. οι εμπορικές επαφές....σταθερά στη διάλυση του μυκηναϊκού κόσμου»]
10. Ποια ήταν τα σπουδαιότερα στοιχεία που αποδεικνύουν την πολιτιστική ενότητα του μυκηναϊκού κόσμου;(4) [σελ.72 : «Ο μυκηναϊκός κόσμος, αν και ήταν διασπασμένος,.....παρουσιάζουν ομοιομορφία»]

Ο Μ Η Ρ Ι Κ Η Ε Π Ο Χ Η

1. Πώς ήταν οικονομικά οργανωμένος ένας «οίκος» την ομηρική εποχή; (3) [σελ.80: «Αυτή την εποχή.....κι ακόμα οι δούλοι»]
2. Ποιος ήταν ο ρόλος του πλήθους, των δημιουργών και των δούλων στο πλαίσιο λειτουργίας του ομηρικού «οίκου»; (7) [σελ. 81: «Στο πλαίσιο του οίκου,.....ή την πειρατεία»]
3. Ποιος ήταν ο ρόλος του βασιλιά στην ομηρική εποχή και από ποια όργανα περιορίζονταν οι εξουσίες του; (3) [σελ.81-82: «Η ανάγκη όμως για την αντιμετώπιση των προβλημάτων.....για να ζητήσει τη γνώμη τους (εκκλησία του δήμου)»]
4. Ποια είναι τα σημαντικότερα επιτεύγματα του πολιτισμού της ομηρικής εποχής στον χώρο των γραμμάτων ; (5) [σελ.82 -83 : «Ωστόσο από τα τέλη του 9^{ου} αι. π.Χ....του πρώτου πραγματικού αλφάβητου» και «Στα πολιτιστικά επιτεύγματα...της επικής ποίησης» και «Από τη μυκηναϊκή ήδη εποχή.....ή στις αρχές του 7^{ου} αι.»]
5. Πώς δημιουργήθηκαν τα ομηρικά έπη και ποιο ήταν το περιεχόμενό τους;(3) [σελ.83 : «Από τη μυκηναϊκή ήδη εποχή.....ή στις αρχές του 7^{ου} αι.π.Χ.】

6. Ποια είναι τα βασικά γνωρίσματα της θρησκείας και της τέχνης της ομηρικής εποχής; (3) [σελ. 83: «Την ομηρική εποχή δημιουργήθηκαν.....ολυμπιακό δωδεκάθεο» και «Η τέχνη των ομηρικών χρόνων.....της μικροτεχνίας»]

ΑΡΧΑΪΚΗ ΕΠΟΧΗ

1. Να παρουσιάσετε: α) τα βασικά συστατικά στοιχεία της πόλης- κράτους από οργανωτική άποψη και β) τις βασικές επιδιώξεις των πολιτών.(5) [σελ.84-85 : «Από άποψη οργανωτική.....την αυτάρκεια της πόλης τους»]
2. Να αναφέρετε και να εξηγήσετε ποιες ήταν οι βασικές προϋποθέσεις για την ύπαρξη και εξέλιξη της πόλης- κράτους. (6) [σελ.84-85: «Οι ιστορικοί χρησιμοποίησαν τον όρο πόλη-κράτος.....αντιμετώπιση των κοινών προβλημάτων» και «Από οργανωτική άποψη....την αυτάρκεια της πόλης τους» / (Εναλλακτικά) Να αναφέρετε ποιες ήταν οι βασικές προϋποθέσεις για την ύπαρξη της πόλης- κράτους και να επισημάνετε τις συνέπειες που είχαν για την ένωση των Ελλήνων.(4) [σελ.84-85 : «Ανεξάρτητα από τον τρόπο λειτουργίας του πολιτεύματος, γίνεται κατανοητό....και την αυτάρκεια» και «Η επιβίωση και η εξέλιξη κάθε πόλης-κράτους ήταν άμεσα συνδεδεμένη....δε διευκόλυνε την ένωσή τους»]
3. Ποια ήταν η καινοτομία στην οργάνωση των Ελλήνων σε πόλεις-κράτη σε σχέση με τους Σουμέριους και ποια η σημασία της; (3) [σελ.85-86: «Η οργάνωση των ανθρώπων σε πόλεις...επιτεύγματα της δραστηριότητάς του ανθρώπου στο πλαίσιο της πόλης – κράτους»]
4. Να αναφέρετε τους οικονομικούς λόγους που οδήγησαν στην κρίση τις ομηρικές κοινότητες στα τέλη του 9ου π. Χ. αι. (5) [σελ.87 : «Προς τα τέλη του 9^{ου} αι. π.Χ....πέρα από την εκμετάλλευση της γης»]
5. Πώς επηρέασε η κρίση του ομηρικού κόσμου, στα τέλη του 9ου αι. π. Χ., τον ρόλο του βασιλιά και των ευγενών; (5) [σελ.87 : «Η οικονομική αυτή κατάσταση.....ονομάστηκαν και ιππείς»]
6. Ποιες λύσεις δόθηκαν για να αντιμετωπιστεί η οικονομική κρίση του ομηρικού κόσμου; Να αναφέρετε χαρακτηριστικές περιπτώσεις πόλεων-κρατών που εφάρμοσαν κάποια από τις προαναφερθείσες λύσεις. (7) [σελ.87-88: «Η οικονομική κρίση των ομηρικών χρόνων.....με την ίδρυση αποικιών»]
7. Ποιοι λόγοι οδήγησαν τους Έλληνες στον δεύτερο αποικισμό; (4) [σελ.88-89: «Τα αίτια που συνέβαλαν.....μέσα από την Οδύσσεια»]
8. Σε ποιες περιοχές εξαπλώθηκαν οι Έλληνες κατά τον δεύτερο αποικισμό και ποιες ήταν οι συνέπειες της εξάπλωσής τους στον τομέα του πολιτισμού; (3) [σελ. 89 : «Από τα μέσα του 8^{ου} αι. π.Χ.το πρότυπο διαμόρφωσης του λατινικού»]
9. Ποιες ήταν οι συνέπειες του δεύτερου ελληνικού αποικισμού στην οικονομία των πόλεων-κρατών;(3) [σελ.89-92: «Η οικονομική κρίση αντιμετωπίστηκε έξω από τα όρια των πόλεων κρατών.....το κύριο μέσο συναλλαγής»] / Ποιες ήταν οι συνέπειες του δεύτερου ελληνικού αποικισμού στην κοινωνία των πόλεων-κρατών; (5) [σελ. 92 : «Οι οικονομικές μεταβολές.....ως παράγοντας οικονομικής ανάπτυξης»]/ (Εναλλακτικά) Ποιες ήταν οι οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες από τον δεύτερο ελληνικό αποικισμό;(4) [σελ.89-92 : «Η οικονομική κρίση αντιμετωπίστηκε έξω από τα όρια των πόλεων – κρατών.....ως παράγοντας οικονομικής ανάπτυξης»]

10. Ποιοι οικονομικοί και στρατιωτικοί παράγοντες συνέβαλαν στην κρίση της αριστοκρατικής κοινωνίας κατά την αρχαϊκή εποχή;(4) [σελ.92-93 : «Οι οικονομικές εξελίξεις που προκάλεσε ο αποικισμός.....και ως προς την άσκηση της εξουσίας»]
11. Ποιες αλλαγές επέφερε η καταγραφή των νόμων στις πόλεις - κράτη στα τέλη του 7ου - αρχές 6ου αι. π.Χ.; (5) [σελ.93 : «Στα τέλη του 7^{ου} αι. π.Χ.....δηλαδή το εισόδημα»]
12. Πώς επιβλήθηκε το πολίτευμα της τυραννίδας στις πόλεις- κράτη τον 6ο αι. π.Χ. Να αναφέρετε χαρακτηριστικές περιπτώσεις τυράννων. (3) [σελ. 93-94 : «Η επικράτηση των «ολίγων».....τις διαθέσεις των πολιτών»]
13. Ποιο ήταν το κυρίαρχο πολιτειακό όργανο στο δημοκρατικό πολίτευμα των ελληνικών πόλεων-κρατών και ποιες δυνατότητες παρείχε στους πολίτες; (4) [σελ.94 : «Στο δημοκρατικό πολίτευμα.....(ισονομία)»]
14. Α) Ποιο ήταν το βασικό αίτιο και η αφορμή των περσικών πολέμων; Β) Ποιο ήταν το αποτέλεσμα της πρώτης απόπειρας επέκτασης των Περσών στον ελλαδικό χώρο; (3) [σελ. 96: Α) «Στη διάρκεια της πρώτης εικοσαετίας του 5^{ου} αι. π.Χ.....εναντίον της Ελλάδας», Β) «Η πρώτη απόπειρα...τους Έλληνες της Θράκης και της Μακεδονίας (492π.Χ.)»]
15. Ποια είναι τα κύρια γεγονότα της πρώτης και δεύτερης οργανωμένης εκστρατείας των Περσών κατά των Ελλήνων; (4) [σελ.96-97 : «Η πρώτη οργανωμένη περσική εκστρατεία.....τον ελλαδικό χώρο (480 – 479 π.Χ.)»]
16. Ποια ήταν η σημασία του νικηφόρου αποτελέσματος των περσικών πολέμων για την ιστορική πορεία των Ελλήνων;(5) [σελ.97 : «Το επιτυχές αποτέλεσμα των περσικών πολέμων.....την ιδέα του πανελληνίου πνεύματος»]

Κ Λ Α Σ Ι Κ Η Ε Π Ο Χ Η

1. Υπό ποιες συνθήκες ιδρύθηκε η Α΄ Αθηναϊκή συμμαχία, πού ήταν η έδρα της και με ποιους όρους συμμετείχαν τα μέλη της; (5) [σελ.98-99 : «Η Αθήνα μετά την απόκρουση του περσικού κινδύνου.....σε πλοία ή χρήματα»]
2. Α) Πώς οι Αθηναίοι χρησιμοποίησαν την Α΄ Αθηναϊκή συμμαχία; Β) Πώς η συμμαχία μετεξελίχθηκε σε ηγεμονία;(3) [σελ. 99 : Α) «Τη συμμαχία οι Αθηναίοι τη χρησιμοποίησαν.....στους ίδιους τους συμμάχους» Β) «Οι Έλληνες που δεν είχαν προσχωρήσει στη συμμαχία....την αυξανόμενη δύναμη της Αθήνας» και «Η Αθήνα , παρά τον ανταγωνισμό της με τη Σπάρτη,.....διαθέσεις αποχώρησης από τη συμμαχία»]
3. Ποιας πολιτικής παράταξης ήταν εκπρόσωπος ο Κίμωνας και ποια πολιτική ακολούθησε μετά τους περσικούς πολέμους μέχρι τον εξοστρακισμό του (461 π.Χ.); (4) [σελ.99 : «Ο Κίμων, εκπρόσωπος.....η φιλολακωνική πολιτική του εγκαταλείφθηκε οριστικά»]
4. Με ποια μέτρα ο Περικλής ενίσχυσε το δημοκρατικό πολίτευμα της Αθήνας ; (6)[σελ. 101 : «Η ενίσχυση του δημοκρατικού πολιτεύματος.....χώρο παιδείας για τους Αθηναίους»]
5. Ποια ήταν τα έσοδα που είχε το Αθηναϊκό κράτος την εποχή του Περικλή από τα ορυχεία μετάλλου και τη φορολογία;(5) [σελ.101-102 : «Το ίδιο το κράτος.....κυρίως από τον Πειραιά»]

6. Να εξηγήσετε ποια ήταν τα έσοδα που είχε το αθηναϊκό κράτος την εποχή του Περικλή από τη φορολογία και τις εισφορές των συμμάχων. (6) [σελ.101-102 : «Την εποχή του Περικλή άμεση φορολογία....με τη μορφή πολεμικών αποζημιώσεων»]
7. Ποια ήταν τα αίτια του Πελοποννησιακού πολέμου;(5) [σελ. 102 : «Οι τοπικές συγκρούσεις μεταξύ των Αθηναίων και των αντιπάλων τους.....ηγεμονικές τάσεις της Αθήνας»]
8. Ποιες ήταν οι συνέπειες του Πελοποννησιακού πολέμου για τις ελληνικές πόλεις; (6) [σελ. 103 : «Ο Πελοποννησιακός πόλεμος.....του επόμενου αιώνα»]
9. α) Πώς εκδηλώθηκε η κρίση της πόλης-κράτους τον 4ο αι. π.Χ.; β) ποια ήταν η περσική πολιτική έναντι των Ελλήνων την περίοδο αυτή;(5) [σελ.103-105 : «Τον 4^ο αι. π.Χ. οι πόλεις-κράτη αντιμετώπισαν.....τα συμπτώματα της παρακμής των ελληνικών πόλεων – κρατών»]
10. Ποιο ήταν το περιεχόμενο της Ανταλκιδείου ειρήνης; (5) [σελ. 104 : «Ο πόλεμος αυτός (Κορινθιακός/Βοιωτικός, 395-386π.Χ.)επισφραγίστηκε.....όργανα της περσικής πολιτικής»]
11. Ποιος ήταν ο κύριος εκφραστής της πανελλήνιας ιδέας και ποιες ήταν οι απόψεις του για την εφαρμογή της; (6) [σελ. 105 : «Τα συμπτώματα της παρακμήςενός πανελλήνιου συνασπισμού» και «Κύριος εκφραστής αυτής της πολιτικής.....να αποδεσμευτούν από το τοπικιστικό πνεύμα που φαντάτιζε ακόμα τους σύγχρονους του πολιτικούς»]
12. Πώς οργάνωσε τον στρατό και την οικονομία του μακεδονικού κράτους ο Φίλιππος Β΄;(6) [σελ. 106 : «Οργάνωσε ισχυρό στρατό.....εκτόπισε τους περσικούς δαρεικούς από τον Ελλαδικό χώρο»]
13. Ποια εξωτερική πολιτική ακολούθησε ο Φίλιππος Β΄ για την ένωση των Ελλήνων μέχρι το συνέδριο της Κορίνθου (337 π.Χ.); (4) [σελ. 106 : «Στη συνέχεια, όμως, μετά την παρέμβαση του Φιλίππου..υπό την αρχηγία του» και «με αφορμή τα προβλήματα του μαντείου των Δελφών.....να ηγηθεί του κοινού αγώνα εναντίον των Περσών»]
14. Τι συμφωνήθηκε στο συνέδριο της Κορίνθου (337 π.Χ.) ανάμεσα στον Φίλιππο Β΄ και στις ελληνικές πόλεις; (5) [σελ.106-107 : «Η πανελλήνια ένωση....με ισόβιο αρχηγό το Φίλιππο Β΄»]
15. Ποια άποψη έχει διατυπωθεί για τις επιδιώξεις των πολιτικών ενεργειών του Μ. Αλεξάνδρου (και πώς αυτή τεκμηριώνεται); (5) [σελ.109 : «Σε ό,τι αφορά την πολιτική του δράση....μια καινούργια διοικητική παράδοση»]
16. Ποια ήταν η πολιτική του Μ. Αλεξάνδρου στον οικονομικό τομέα;(5) [σελ. 111 : «Στον οικονομικό τομέα.....ενιαίο νομισματικό σύστημα»]
17. Ποια ήταν η συμβολή της εκστρατείας του Μ. Αλεξάνδρου στον πολιτισμό; (8) [σελ.111 : «Τέλος, στον πολιτιστικό τομέα....τη διάσταση της ένοπλης εξερεύνηση» και «Το έργο του άφησε ανεξίτηλα ίχνη....το θρύλο ενός μυθικού ήρωα στην παράδοση πολλών λαών»]/(Εναλλακτικά) Ποια ήταν η πολιτική του Μ. Αλεξάνδρου στον πολιτισμό;(1)) [σελ.111 : «Τέλος, στον πολιτιστικό τομέα....τη διάσταση της ένοπλης εξερεύνηση»]

ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΟΧΗ

1. Πώς λειτούργησε η οικονομία του ελληνιστικού κόσμου; (6) [σελ.127 :Την κατάλυση της περσικής αυτοκρατορίας.....χρησιμοποιήθηκαν επιταγές»]

2. Ποιες αλλαγές παρατηρούνται στην κοινωνία του ελληνιστικού κόσμου;(4) [σελ.128 : «Όσοι ασχολήθηκαν με το εμπόριο.....κυρίως με τη χρησιμοποίηση δούλων»]
3. Ποιο ήταν το σύστημα διακυβέρνησης στα ελληνιστικά βασίλεια και ποιες συνέπειες είχε για τον πολίτη;(4) [σελ.128 : «Το σύστημα διακυβέρνησης.....για το ατομικό του συμφέρον»]
4. Η Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου την ελληνιστική εποχή εξελίχθηκε σε σημαντικό πολιτιστικό κέντρο. Να τεκμηριώσετε αυτήν την παρατήρηση. (3) [σελ.-141 : «Μεταξύ των οικοδομημάτων που τη διακοσμούσανσε μισό εκατομμύριο»]
5. Σε ποιους λόγους οφείλεται η πολιτιστική ανάπτυξη της Περγάμου κατά την ελληνιστική εποχή; (5) [σελ. 141 - 142 : «Ήταν πρωτεύουσα του κράτους.....σε ανάμνηση της απόκρουσης των Γαλατών από τους Περγαμηνούς»]
6. Ποια μορφή απέκτησε η ελληνική γλώσσα την ελληνιστική εποχή και πού χρησιμοποιήθηκε; (5) [σελ. 142 – 143 : « Η μορφή της ελληνικής γλώσσας.....σ' αυτή τη γλώσσα»]
7. Σε ποιους λόγους οφείλεται η ανάμειξη θρησκευτικών πεποιθήσεων και η εμφάνιση νέων λατρειών στην ελληνιστική εποχή;(3) [σελ. 143 – 144 : «Η εξάπλωση του Ελληνισμού.....θρησκευτικός συγκρητισμός» → παρατήρηση: η αναφορά σε συγκεκριμένες λατρείες (π.χ. Σάραπης) δεν είναι απαραίτητη στην απάντηση. Τη περιλαμβάνουμε, γιατί η γνώση τους θα φανεί χρήσιμη σε ερωτήσεις αντιστοίχισης ή σωστού-λάθους]
8. Γιατί αναπτύχθηκαν τα γράμματα κατά την ελληνιστική περίοδο και ποια χαρακτηριστικά είχε η παραγωγή βιβλίων;(4) [σελ. 144 : «Κατά τους ελληνιστικούς χρόνους.....ονομάστηκαν γραμματικοί»]

ΡΩΜΑΪΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

Περίοδος βασιλείας (753 -509 π. Χ.)

1. Ποια ήταν η πολιτική οργάνωση της Ρώμης κατά την περίοδο της βασιλείας; (3) [σελ. 172 : «Την περίοδο της βασιλείας.....και εξέλεγε το βασιλιά»]

Περίοδος Ρωμαϊκής πολιτείας /δημοκρατίας (509 – 27 π.Χ.)

1. Ποια πολιτική ακολούθησε ο Κάτων ο Τιμητής για να λύσει προβλήματα της ρωμαϊκής κοινωνίας και ποιο ήταν το αποτέλεσμα της;(4) [σελ. 194 -195 : «Πρωταγωνιστικό ρόλο στην προσπάθεια.....είχαν πλέον ριζώσει στη ρωμαϊκή κοινωνία»]
2. Πώς ο αγροτικός νόμος που πρότεινε ο Τιβέριος Γράκχος βοηθούσε τους ακτήμονες; (8) [σελ.195 : «Ο Τιβέριος Γράκχος όταν εκλέχτηκε δήμαρχος.....δεν είχε έγγειο ιδιοκτησία»]
3. Ποια από τα μέτρα που πρότεινε ο Γάιος Γράκχος μπορούσαν να προσφέρουν άμεση βοήθεια στα κατώτερα στρώματα του Ρωμαϊκού κράτους; (5) [σελ.196 : «Έθεσε σε εφαρμογή τον αγροτικό νόμο.....αύξησε το στρατιωτικό μισθό»]
4. Α) Ποιοι ήταν οι στόχοι της μεταρρυθμιστικής προσπάθειας των Γράκχων; Β) Ποιοι αντιτάχθηκαν στο έργο τους και γιατί αυτό απέτυχε;(5) [σελ. 196 : Α) «Η μεταρρυθμιστική προσπάθεια των Γράκχων....αποδυνάμωση των συγκλητικών» και Β) σελ.196 «Η κατάσταση όμως

που είχε δημιουργηθεί από τις μεγάλες κατακτήσεις.....δυναμική κοινωνική ομάδα» και «Ωστόσο οι συγκλητικοί κατόρθωσαν....έστρεψαν ένα μέρος του λαού εναντίον του» και , σελ. 195, «Η αντίδραση όμως των συγκλητικών...του Τιβέριου»]

Αυτοκρατορικοί χρόνοι (27 π.Χ. – 284 μ.Χ.)

1. Πώς ο Οκταβιανός ισχυροποίησε την κεντρική εξουσία χωρίς να προκαλέσει τα δημοκρατικά αισθήματα των Ρωμαίων; (6) [σελ.206 -207 : «Μετά τη ναυμαχία στο Άκτιο....συμβιβαστική τακτική στην κατανομή της εξουσίας» και , σελ. 208, «Με τις αλλαγές αυτές ουσιαστικά..η παραμικρή αντίδραση» και «Ο Αύγουστος συγκέντρωσε βαθμιαία.....από τον τίτλο του πρώτου πολίτη»]
2. Ποιες ήταν οι στρατιωτικές μεταρρυθμίσεις που επέβαλε ο Οκταβιανός και ποιο αποτέλεσμα είχαν; (5) [σελ. 208 : «Στήριγμα του νέου μονάρχη.....χιλιομέτρων»]
3. Γιατί μειώθηκε ο πρωταγωνιστικός ρόλος της Ρώμης έναντι των επαρχιών τον 2ο αι. μ.Χ.;(4) [σελ. 212 - 213 : «Ωστόσο ο πρωταγωνιστικός ρόλος της Ρώμης στο διοικητικό τομέα.....θα αναγνωριστούν ως Ρωμαίοι πολίτες»]
4. Υπό ποιες συνθήκες έζησαν οι υπήκοοι του Ρωμαϊκού κράτους κατά τον 2ο αι. μ.Χ.;(4) [σελ.213 : «Με εξαίρεση τις περιοχές.....και για μεγάλο χρονικό διάστημα ευνομία»]
5. Πώς διαμορφώθηκε και εξελίχθηκε την αυτοκρατορική περίοδο το ρωμαϊκό δίκαιο;(5) [σελ.214 : «Η νομοθεσία (Δωδεκάδελτος).....ενώ άλλοι αργότερα, τον 4^ο αι. μ. Χ.»]

Υστερη Αρχαιότητα / Πρωτοβυζαντινοί χρόνοι (4ος – 5ος αι. μ. Χ)

1. Ποιο ήταν το διοικητικό σύστημα που επέβαλε ο Διοκλητιανός και πώς οργανώθηκε; (4) [σελ.234 – 235 : «Όταν ο Διοκλητιανός έγινε αυτοκράτορας....παρέμεινε η έδρα της Συγκλήτου»]
2. Ποια μεταβολή υφίσταται το ρωμαϊκό πολίτευμα στα χρόνια του Διοκλητιανού και ποια στοιχεία την τεκμηριώνουν;(5) [σελ.235-236 : «Ο Διοκλητιανός μετέβαλε το χαρακτήρα της μοναρχίας.....απόλυτος μονάρχης (dominatus)»]
3. Ποιοι υπέγραψαν το διάταγμα των Μεδιολάνων, ποιο ήταν το περιεχόμενό του και ποια η σημασία του για το Ρωμαϊκό κράτος; (3)/(Εναλλακτικά) Τι προέβλεπε το διάταγμα των Μεδιολάνων (313 μ.Χ.) και ποια η σημασία του;(2) [σελ.237 : «Αποφασιστικό ρόλο στην ιστορία....συνδέεται με το ζήτημα του εκχριστιανισμού του ρωμαϊκού κράτους»]
4. Να αναφέρετε τρεις ενέργειες του Μ. Κωνσταντίνου που αποδεικνύουν την ευνοϊκή στάση του έναντι του Χριστιανισμού.(8) [σελ. 237 -238 ; «Είναι γεγονός ότι ο Κωνσταντίνος με μια σειρά από ενέργειες.....βαφτίστηκε χριστιανός»]
5. Για ποιους λόγους ο Μ. Κωνσταντίνος μετέφερε την πρωτεύουσα του Ρωμαϊκού κράτους και ποια πλεονεκτήματα παρουσίαζε η μεταφορά της; (4) [σελ. 238 -239 : «Η απόφαση της μεταφοράς....προοδευτικά ελληνικό χαρακτήρα»]
6. Πώς καταλύθηκε το δυτικό Ρωμαϊκό κράτος το 476 μ.Χ.;(5) [σελ. 251 : «Από τα μέσα του 5^{ου} αιώνα.....η συμβατική αρχή του Μεσαίωνα για τη Δύση»]

1. Ποια ήταν η θρησκευτική πολιτική του Ιουστινιανού και πού στόχευε;(4) [σελ. 257 : «Επιβλήθηκε μια θρησκεία και ένα δόγμα. Ο Ιουστινιανός αντιμετώπισε.....το καύχημα της χριστιανικής αρχιτεκτονικής»]
2. Ποιο είναι το νομοθετικό έργο του Ιουστινιανού, σε ποια γλώσσα είναι γραμμένο και ποια η σημασία του; (4) [σελ.257 : «Έγινε συστηματική κωδικοποίηση του Δικαίου.....Νεαρές (μετά το 534} σε ελληνική γλώσσα»]
3. Ποια διοικητικά μέτρα υιοθέτησε ο Ιουστινιανός και πού αποσκοπούσαν ;(6) [σελ. 257 -258 : «Θεμελιώθηκε νέο διοικητικό σύστημα.....που παρατηρήθηκε στο δυτικό μεσαιωνικό κόσμο»]

Επιμέλεια: Μπακρισιώρη Μαρία, φιλόλογος
Φωκά Βασιλική, φιλόλογος